

FAKULTI PENGURUSAN DAN INDUSTRI HALAL

PROGRAM	Diploma in Halal Product Manufacturing
NAMA KURSUS	Usul Fiqh
KOD KURSUS	DHM 1023
JAM KREDIT	3
SINOPSIS	Penjelasan tentang hubungan Fiqh dan Usul Fiqh. Ia akan menyentuh pelbagai aspek termaksuklah perkembangan Usul Fiqh, sumber-sumbernya, objektif syariah serta kategori maslahah yang menjadi asas kepada perundangan Islam.
STRUKTUR KURSU	S
ВАВ	TAJUK
1	Pengenalan Usul Fiqh
	1.1 Definisi
	1.2 Skop Perbahasan
2	Sejarah Perkembangan Usul Fiqh
	2.1 Zaman Rasulullah 2.2 Zaman Khulafa' Arrasyidin
	2.3 Zaman Umawiyyah
	2.4 Zaman Abbasiyyah
	2.5 Zaman Uthmaniyyah
3	Sumber-sumber Perundangan Islam
3	Juliber-Sumber Ferundangan Islam
	3.1 Dalil yang disepakati
	3.1.1 Al-Quran
	3.1.2 As-Sunnah
	3.1.3 Al-Ijma'
	3.1.3.1 Rukun dan Syarat Ijma'
	3.1.3.2 Kehujahan Ijma'
	3.1.3.3 Jenis ljma'
	3.1.3.4 Sandaran Ijma' 3.1.3.5 Kemungkinan Berlaku Ijma'
	3.1.3.6 Hukum Mengingkari Ijma'
	3.1.4 Al-Qiyas
	3.1.4.1 Rukun dan Syarat Al-Qiyas
	3.1.4.2 Pembahagian Al-Qiyas dari Sudut 'Illah
	3.1.4.3 Pembahagian Al-Qiyas dari Sudut Furu'
	3.1.4.4 Kehujahan Al-Qiyas

	2.2 Dalil yang tidak disanakati
	3.2 Dalil yang tidak disepakati 3.2.1 Istihsan
	3.2.1.1 Kehujahan Istihsan
	3.2.1.2 Istihsan Sudut Pindahan dan Tempat Pindah
	3.2.1.3 Istihsan Sudut Sandaran Pemindahan
	3.2.2 Masalih Mursalah
	3.2.2.1 Pembahagian Maslahah
	3.2.2.2 Kehujahan Al-Masalih Al-Mursalah
	3.2.2.3 Syarat Beramal dengan Al-Masalih Mursalah
	3.2.3 Al-'Urf
	3.2.3.1 Beza Al-'Urf dengan Adat
	3.2.3.2 Syarat Penerimaan Al-'Urf
	3.2.3.3 Bahagian Al-'Urf
	3.2.3.4 Kehujahan Al-'Urf
	3.2.4 Mazhab Sahabi
	3.2.4.1 Kehujahan Qawl Sahabiy yang Disepakati dan Diperselisih
	3.2.4.1 Kenajahan Qawi Sahasiy yang Disepakati dan Dipersensin
4	Hukum Taklifi
	4.1 Pengertian
	4.2 Pembahagian Hukum Taklifi
	4.2.1 Wajib
	4.2.2 Mandub
	4.2.3 Haram
	4.2.4 Makruh
	4.2.5 Mubah
	4.2.3 Widdaii
5	Hukum Wad'i
	5.1 Pengertian
	5.2 Bahagian Hukum Wad'i
	5.2.1 Seba
	5.2.2 Syarat
	5.2.3 Mani'
	5.2.4 Sah
	5.2.5 Fasad
	5.2.6 Batal
	5.3 Al-Hukm
	5.3.1 Pengertian
	5.4 Al-Hakim
	5.4.1 Pengertian
	5.5 Al-Mahkum Fih/Bih
	5.5.1 Pengertian
	5.5.2 Syarat Mahkum Bih/Fih
	5.6 Al-Mahkum 'alaih
	5.6.1 Pengertian
	5.6.2 Syarat Sah Taklif

6	Prinsip-prinsip Halal dan Haram Dalam Islam
	6.1 Asal sesuatu adalah harus.
	6.2 Niat yang baik tidak menghalalkan yang haram.
	6.3 Apa sahaja yang membawa kepada haram dalah haram.
	6.4 Memelihara diri daripada perkara syubhat kerana bimbang terjatuh ke dalam
	perkara haram.
	6.5 Memelihara diri daripada perkara syubhat kerana bimbang terjatuh ke dalam
	perkara haram.
	6.6 Darurat mengharuskan perkara yang dilarang.
	6.7 Apa yang haram itu tetap haram kepada semua.
	6.8 Halal dan haram adalah hak Allah swt semata-mata.
	6.9 Pengharaman membawa kepada keburukan dan bahaya.
	6.10 Tetap pada yang halalsahaja memadai dari yang haram.Haram membuat
	tipu helah untuk yang haram.
7	Kategori Maslahat
	7.1. Daruriyyat
	7.1.1.Menjaga Agama
	7.1.2.Menjaga Jiwa
	7.1.3.Menjaga Akal
	7.1.4.Menjaga Keturunan
	7.1.5.Menjaga Harta
	7.2. Hajiyyat
	7.2.1.lbadat
	7.2.2.Adat
	7.2.3.Muamalat
	7.2.4.Hukuman
	7.3. Tahsiniyyat
	7.3.1.Ibadat
	7.3.2.Adat
	7.3.3.Muamalat
	7.3.4.Hukuman
Rujukan	1. Irwan Mohd Subri, Azman Ab Rahman, Pengantar Usul Fiqh, Negeri
,	Sembilan, Penerbit USIM, 2017
	2. Kaedah Usul Figh, Dr. Abdul Karim Zaidan, Selangor, Pustaka Al-Ehsan,
	2017
	3. Al-Madkhal Ila Dirasat Usul Figh Al-Islami, Mohd. Fuad Md. Sawari, Kuala
	Lumpur IIUM Press, 2021.
	4. Ar-Risalah: Kitab Rujukan Utama Ilmu Ushul Fikih, Imam Syafi`i,
	Indonesia, Turos Pustaka, 2019
	5. Ustaz Abd Latif Muda dan Ustazah Rosmawati Ali @ Mat Zin (2012),
	Pengantar Usul Fiqh, Kuala Lumpur: Pustaka Salam Sdn Bhd.
	6. Danial Farhan Dolmat (2012). Memahami Asas Usul Feqh. Negeri
	Sembilan. Nine Over Ten Dot Biz.
	7. Abdul Azib Hussain. (2012) Manhaj Ilmu Fiqah dan Usul Fiqah. Kuala
	Lumpur: Telaga Biru Sdn. Bhd.